

Nieuwe regelen omtrent onbevoegdverklaring en verwijzing in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele daarmee verbandhoudende wijzigingen in dit wetboek

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG
(Ingezonden 7 December 1953)

No. 8

Naar aanleiding van het betoogde in de Memorie van Antwoord stelt de vaste Commissie voor Justitie nog een vraag omtrent het verband tussen verstek en onbevoegdverklaring en verwijzing. De commissie vraagt zich af, hoe het zal gaan, als de rechter verstek verleent en vervolgens — voordat hij het verstekvonnis heeft gewezen — tot de conclusie komt, dat hij onbevoegd is. De commissie is van oordeel, dat de rechter, indien hij in dit geval de zaak verwijst naar de wel bevoegde rechter, de verstekverlening ongedaan maakt, omdat die verstekverlening juist inhield, dat hij zich wel bevoegd achtte.

De ondergetekende is met de commissie van mening, dat de vraag, of de rechter in zulk een geval naar de bevoegde rechter mag verwijzen, raakt aan de vraag naar het rechtskarakter van de verstekverlening.

Al naargelang van de opvatting, die de rechter heeft van het rechtskarakter van de verstekverlening, zal hij — indien hij zich na verlening van verstek onbevoegd bevindt — zich onbevoegd verklaren en verwijzen en daarmee dus inderdaad het verstek ongedaan maken dan wel ondanks zijn onbevoegdheid toch een verstekvonnis wijzen op grond van de overweging, dat hij aan zijn eigen verstekverlening gebonden is.

De beantwoording van de vraag, of de rechter aan zijn eigen verstekverlening gebonden is, dan wel of hij daarop mag terugkomen, valt evenwel buiten het bestek van het onderhavige wetsontwerp. De kwestie doet zich evenzeer voor in het bestaande systeem van de onbevoegdverklaring: mag de rechter zich na verstekverlening nog wel onbevoegd verklaren of moet hij, nu het verstek eenmaal is verleend, ook een verstekvonnis wijzen? Niet alleen echter bij onbevoegdheid, maar in alle andere gevallen, waarin ten gevolge van schending van vormvoorschriften ten onrechte verstek is verleend, kan men zich hetzelfde afvragen: moet de rechter, die verstek verleende, en vervolgens een fout in de dagvaarding ontdekt, alsnog de eiser niet-ontvankelijk verklaren of behoort hij op grond van de overweging, dat hij gebonden is aan verstekverlening, in weerwil van de nietigheid der dagvaarding de vordering bij verstek toe te wijzen, omdat haar materiële inhoud hem niet onrechtmatig of ongegrond voorkomt?

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de rechter, die tussen verstekverlening en verstekvonnis een verzuim of eigen onbevoegdheid constateert, in zijn eindvonnis daaraan niet gebonden behoeft te zijn. Intussen kan de beslissing over deze vraag gevoeglijk aan de jurisprudentie worden overgelaten, zodat een wettelijke voorziening — die echter buiten het kader van dit wetsontwerp zou vallen — voorshands onnodig lijkt.

De Minister van Justitie,

L. A. DONKER.